

RØDDING '83

RØDDING OG OMEGNS
FRIMÆRKE
KLUB

UDSTILLING

22. OG 23.
OKTOBER
1983

PÅ RØDDING HØJSKOLE

KATALOG

VELKOMMEN TIL RØDDING

OKTOBER 1983.

I anledning af Rødding og omegns frimærkeklubs 15 års beståen byder vi Dem hjertelig velkommen til vor udstilling. Det er vort ønske, at vore gæster må få nogle gode og interessante timer i selskab med frimærker og samlere. Vi håber, De vil glæde Dem over de mange måder, som vi viser, der kan samles frimærker på.

Vi vil også her benytte lejligheden til at sige tak både til vore udenlandske og vore danske samlervenner, uden hvis medvirken det havde været umuligt at sætte denne udstilling på benene.

Der skal endvidere lyde en varm tak til Rødding kommune, handlende, annoncører samt artikelforfattere, som hver på sin vis har ydet støtte til udstilling og katalog.

Sidst, men ikke mindst, vil vi takke udstillingens protektor, borgmester Gunnar Juul, for beredvillighed til at ville åbne udstillingen.

Det er vort håb, at denne udstilling vil animere de mange samlere, der findes i vort område, til at få lyst til at dyrke deres hobby sammen med os. Enhver interesseret er velkommen til vore møder.

Hjertelig velkommen.

NIELS GÅRDHUS.
udstillingsleder

POUL RUBERG.
formand.

TELEFON (05) 73 17 75
GIRO 4 27 11 65

er til stede ved udstillingen d. 22. og 23. oktober 1983.

Mange gode tilbud i frimærker fra:

DANMARK, GRØNLAND, FÆRØERNE, TYSKLAND,
samt en del andre områder, alt til fornuftige priser.

HAWID-KLEMLØMMER:

Blå pakning: 8,25 kr.- Nu: 7. kr - 10 pk.: 65 kr.
gul pakning: 22,50 kr.- Nu: 18,50 kr. - 10 pk.: 175 kr.
Grøn pakning 27,50 kr.- Nu: 22,50 kr. - 10 pk.: 215 kr.

Stort parti postfærgemærker samt postfærge-fragtbreve sælges.

RING Å SÆI HVA' DO MANGLE FO SACHE,
SÅ TÆJE Æ ET MÆ FRA Æ LACHE!
NAUE SKILLINGE KA I OLTIN HIEV'
VE Å KØF Æ KRA'M VE "GOLF" I GIEV'

EN HILSEN TIL

RØDDING OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB

MED JUBILÆUM OG UDSILLING.

Rødding og omegns frimærkeklub har nu eksisteret i 15 år
I denne anledning arrangerer klubben en udstilling af frimærker
på Rødding Højskole med deltagelse af udstillere fra hele landet.

Som udstillingens protektor vil jeg gerne ønske klubben
tillykke med jubilæet og udtrykke min anerkendelse for dens
hidtidige virke, der i høj grad direkte og indirekte er kommet
en stor kreds af personer til gode.

Frimærkesamling eller filateli i alle dens afskygninger
er en hobby, som alle uanset alder, fysik, uddannelse med
mere kan deltage i og få glæde og beskæftigelse ved at arbejde
med. Den åbner en ny verden for udøverne og giver muligheder for
granskning i historien fra mange synsvinkler, der normalt ikke indgår
i den traditionelle historieforskning.

Udstillingen er meget alsidig, på et højt fagligt niveau og med
mange utraditionelle indslag.

Jeg håber meget, at udstillingen må virke til glæde og
gensidig inspiration for både udstillerne og et forhåbentlig
stort publikum og dermed også virke befordrende for en fortsat
god indsats i klubbens fremtidige arbejde.

Velkommen til udstillingen
og tillykke med jubilæet.

GUNNAR JUUL.

borgmester i Rødding.

**Selskaber indtil
500 kuverter**

**Hold kursus
i Rødning
A.V. udstyr
forefindes**

FÅ ET TILBUD

Rødning Torv 8
6630 Rødning
Tlf. 04-84 14 04

Slut med vedligeholdelse af **DØRE & KARME**

Uanset hvor slidte Deres døre er bliver de igen så pæne som nye – fra morgen til aften – med PORTAS-kunststofbeklædning i mange naturtro træefterligninger samt ensfarvede. Rimelige priser. Vælg mellem en glat dør, stildør eller glassdør. **Også renovering af yderdøre!** PORTAS'-renovering har gennem årene bestået sin prøve 100.000 gange.

De sparer penge

PORTAS® Vi fornyer døre

Over 450 autoriserede
PORTAS-forhandlere i 10 europæiske lande.

Ring eller besøg vor udstilling

Eneforhandler for Ribe Amt

LODBERG

Indretnings- og udstyrsfirma

Hjertingvej 74, 6700 Esbjerg

Tlf. (05) 12 03 44 + (05) 12 05 59

PORTAS®

OM AT ANALYSERE BREVE.

af Jacq. Hermann.

En klog gammel tysk filatelist har engang sagt: "Ubrugte frimærker tier - brugte frimærker hvisker, men breve taler". Det, det drejer sig om, er derfor at være i stand til at forstå brevenes tale. Det er for den, der vil udstille, nødvendigt at kunne forstå denne tale, idet dommerne tillægger analysen af udstillede breve stor vægt, idet man gennem en sådan analyse er i stand til at legitimere filatelistisk viden (man kan opnå 70 % af alle de mulige 100 point ved på forskellig måde at dokumentere at man har filatelistisk viden).

Hvordan skal man så analysere et brev?

Først og fremmest må man fastslå, om portoen er den rette for den pågældende postforsendelse. Ofte er der ikke mere at sige om et brev, end at portoen fra den ene dato til den anden er X kroner for vedkommende vægtsklasse.

Det næste, man må tage fat på er stemplet, henholdsvis stemplerne, på brevet. Stemplet bør under alle omstændigheder nævnes i analysen af brevet. For eksempel kan brevet bære et stjernestempel og ikke andet. Det angiver, at brevet er ekspederet "på vejen", uden at det har nået sit ledeposthus. Hvis såvel stjernestempel som ledeposthusets stempel er på brevet, må det anføres i analysen. Det gælder især, når det, som det er tilfældet visse steder i Jylland, er et bureaustempel, ofte endda på en privatbane. Jernbanestempler må analyseres for både strækning og tognummer.

Michel nr. 613 (1) 709 (1) 754 (2) Porto: 36 centesimos.
Udlandsluftpostbrev 10/12-1951.

SVENDBORG-stemplet viser, at brevet er omkarteret til Troense, der ikke er pr Svendborg.

Byer med jernbanestationer har ofte angivelse af, hvilket tog den indgåede post er ankommet med eller afgået med. Dette må også anføres. Jeg har for eksempel et brev fra Argentina, der er ankommet til en forkert adresse i København. Det konstateres gennem påtegningen "1. ombæring / København N". Samme dag udbringes brevet til den rette adresse under København Ø.

Der findes, for at nævne nogle eksempler, både søpoststempler, luftpoststempler, pakkepoststempler, natpoststempler, stempler til anbefalede forsendelser og mange andre. Det er i mange tilfælde muligt at påvise, at stempler er forkert anvendt. Stempler til anbefalede breve kan være sat på almindelige breve, pakkepoststempler på breve og så videre. Alt usædvanligt må anføres.

"ALBINGIA"

COMPAÑIA ANONIMA DE SEGUROS

BARRANQUILLA

COLOMBIA, S. A.

APARTADO POSTAL N° 858

APARTADO

"ALBINGIA" COMPAÑIA ANONIMA DE SEGUROS

c/o Compañía Colombiana Schlubach, S. A.

Apartado Aéreo N° 3435

Correo Aéreo

BOGOTÁ

Colombia nr. 299 (1) + Scadta nr. 51(1)-porto: 8+30 centavos.
Udlandsbrev + interamerikansk(mancohun) luftposttillæg den 17/5-30.
N.B.: POR HIDROAVION = befordres med vandflyver.

BANCO DE BOGOTA

SUCURSAL DE MEDELLIN

ESTABLECIDO EN 1871

MEDELLIN

THE ANGLO SOUTH AMERICAN BANK LTD.

117 Old Broad Street

P.C.2. LONDRES.

Colombia nr. 298 (1). Scadta nr.: 50 (1). Porto: 4+20 centavos.
Indlandsbrev + luftpostgebyr (til Scadta) 21/3-1930. - Scadtaetiket.
N.B.: Postalt stempel: APARTADO = postboks.

Det var lidt om stemplerne. Nu skal vi til etiketterne. Her gælder, at ekspresbreve til udlandet skal være forsynet med en rød etikette med ordet "EKSPRES" for at sikre, at brevet i udbringningslandet behandles som et ekspresbrev. Til indenlandsbrug kan de enkelte lande gøre, som de vil. Men uanset, hvad der er gjort, må det bemærkes i analysen. Specielt må man være opmærksom på, om ukorrekt markerede udlandsbreve er behandlet som ekspresbreve. Det ses bedst af, om der er sat et dansk stempel på bagsiden visende den nøjagtige tidsangivelse. Specielt to danske forhold skal nævnes i beskrivelsen:

- 1) Ekspresbreve, hvor der er aftale med modtageren om, at de ikke skal udbringe udenfor den pågældendes kontortid. Her annulleres ekspresetiketten med et gitterstempel.
- 2) Ekspresbreve, hvor postvæsenet ikke træffer modtageren. Man ekspresudbringer kun een gang. Derfor annulleres ekspresetiketten med et stempel med teksten "FORSØGT", hvorefter brevet kommer med første ordinære udbringning.

Postkort nr. 2:

Ukorrekt frankeret udlandspostkort. Det er frankeret med 20 drackmer, men skal som udlandsbrev være frankeret med 27 drackmer. Kortet er nemlig i modsætning til kort nr. 1 efter UPUs regler for stort og skal derfor frankeres som brev. T 7/27 viser, at modtagerlandet kan opkræve 7/27 dele af portoen af et udlandspostkort. Dette er ifølge notat opgjort meget flot til 3 kr., som man har glemt at opkræve.

 EAAAZ - GREECE

 G 82090 - Photo Georges KAPSALIS

 © Tous droits réservés Reproduction interdite

 Printed by C. Loukatos - Tel 982220 - Greece

Thomas Hansen %

 Kim Hansen

 Linnhøjvej 1

 Evadrup

 4731 Brørup

DENMARK

He Thomas!

 Han du for helle din forældre

 af jeg nu er på ferie og har

 det bedste vedmæret - ja helle

 for helle sluk jeg tager af

 min drink han du også sig

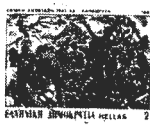
 til dem af der skal se og

 opføre sig som band - jeg skal

 nok tage med som Quik!

 til Gt og driste hvide hyllyer med hvid

 og selvstændig - og og / og

 EAAAZ - GREECE

 G 82090 - Photo Georges KAPSALIS

 © Tous droits réservés Reproduction interdite

 Printed by C. Loukatos - Tel 982220 - Greece

Søren og Ole Thomsen

 Langelands Plads 1

 2000 F

DENMARK

Søren og Ole Thomsen

 Langelands Plads 1

 2000 F

DENMARK

Postkort nr. 1:

Korrekt frankeret udlandspostkort . porto: 20 drackmer:

På samme måde som ekspresbreve skal bære ekspres-mærkat, skal anbefalede udlandsbreve altid bære en såkaldt R-seddel eller et R-stempel, og bogstavet R skal, uanset landets eget alfabet, altid fremgå af enten seddel eller stempel, for at de relevante postvæsen - såvel transiterende som udleverende - kan erkende brevet som et rekommanderet brev, som man er erstatningspligtig overfor. Til indlandsbrug kan man gøre, som man vil.

Mange lande supplerer R-breve med markeringer til eget brug. I England er det for eksempel med et blåt kryds over hele brevet. Utydeligt eller ukorrekt markerede udlands-R-breve kan på forskellige andre måder markeres som R-breve. Alt, der har med recommendation at gøre, skal beskrives.

Hvis man ønsker, at det udleverende postvæsen skal kvittere på en vedhæftet modtagerkvittering, skal brevet mærkes bogstaverne AR. Hvis man ønsker personlig modtagerkvittering, må brevet mærkes ARMP. Alle andre markeringer på brevene, som postvæsenet måtte have foretaget, må altid forklares, som for eksempel post-rutenumre i Czeskoslovakiet og brevberernumre i Belgien, Frankrig og Monaco.

Det skulle gerne fremgå af ovenstående, at brevanalyse går ud på, at man beskriver alt, hvad postvæsenet har gjort ved den enkelte postsag, og på en sådan måde, at beskueren får et klart billede af, hvad der er sket, og hvorfor det er sket.

JACQ. HERMANN.

**Køb et
A-rentebevis
fra
Andelsbanken,
når De
har overskud på
Deres lønkonto.**

 ANDELSBANKEN
er anderledes

Indkøbskredit i Den Danske Bank

Deres egen private kontoordning

Start Deres indkøbstur i Den Danske Bank - så kan De benytte Dem af alle de ekstra fordele, det giver at kunne købe kontant hvor som helst og når som helst.

UDVALG UDVALG UDVALG

Virkelig gode portofrie udvalg tilsendes fra: Danmark stemplet, Danmark ubrugt, Danmark fireblokke og marginalblokke og FDC, Færøerne incl. Færø stempler på danske frimærker.

Sverige, Norge, Finland, Island, D.V.I., England, Irland, Schweiz, Vest- og Østtyskland, Berlin, Tyskland 1872-45, tyske zoner, stater og kolonier. Holland Belgien, Frankrig, Østrig, Italien, Ungarn, Tjekkoslaviet, Spanien, Europamærker og F.N. Skriv eller ring.

TJÆREBORG FRIMÆRKEHANDEL

6731 TJÆREBORG . TELEFON (05) 17 53 62 - (05) 12 16 12

NB: Vi er selv ved telefonen, vi har ingen dum telefonsvarer.

GRÆSK BESÆTTELSE AF KAVALLA 1913.

Af Niels Selmann.

Freden i London i maj 1913 afsluttede 1. Balkankrig med, at Tyrkiet måtte afstå dets europæiske besiddelser med undtagelse af Istanbul og et område omkring stræderne.

Sejrherrerne efter 1. Balkankrig var Balkanforbundet, der bestod af Bulgarien, Serbien, Montenegro og Grækenland.

2. Balkankrig varede kun fra juni til august 1913; den udkæmpedes mellem sejrherrerne fra 1. Balkankrig - de var kommet i strid om byttet. Serbien og Grækenland kæmpede mod Bulgarien.

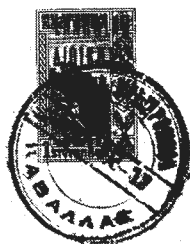
Til brug i Kavalla, der var hovedhavnen i det nordøstlige Makedonien og dengang havde godt 20.000 indbyggere, blev 1. juli 1913 ni bulgarske frimærker forsynet med følgende røde overtryk:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΙΔΙΚΗΣΙΣ

= græsk forvaltning.

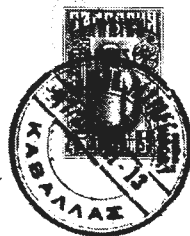
Herudover påtryktes værdi i Lepta eller Drachmer i 11 værdier. De bulgarske frimærker, der blev overtrykt, var Zar Ferdinand/landskabsudgaven 26/2-1911 i værdierne 1-50 Statinki.

BANQUE DE COMMERCE ET DE DÉPÔTS SUCCURSALE DE KAVALLA

Kavalla

O. Συναγίστης

Xavia

Kρήνη

Det her viste brev er frankeret med 5 Lepta/1 Stotinka sortgrøn og 25 Lepta/5 Stotinki grøn/sort, i alt 30 Lepta. Korrekt porto for

et indenlandsk brev var pr. 1/7-1913: 10 Lepta, så brevet er væsentlig overfrankeret.

Mærkerne er annulleret med det store dobbeltkreds-brostempel: "ELLIN TACHYDROMION KAVALLAS" 7/20-VII-13 (græsk post Kavalla). Michel-kataloget anfører, at mærkerne viser sig at være illegale, hvorfor de ikke mere er medtaget i kataloget.

Bundesprøver Ulrich Schmitt i Vaterstetten, der har haft brevet forelagt, udtaler, at brevet er meget sjældent, og at brevet er sendt postalt (se ankomststempel Chania på Kreta 11.10.13).

Der er ikke registreret ægte brugsbreve fra Kavalla med det viste overtryk, så det er sikkert meget begrænset, hvad der findes. Datoen i stemplet 7/20-VII-13 viser både den gamle (julianske) og den nye (gregorianske) kalender. Ved år 1900 var det kun Grækenland, Rusland og slaviske folkeslag med græsk religion, der anvendte den gamle kalender, der fra 1800-1900 var 12 dage efter den nye - fra 1900 13 dage efter den nye kalender. Umiddelbart efter 1. verdenskrig gik også Grækenland og Rusland over til den nye kalender.

Kilder: Michelkataloget, Joh. U. Schmitt, Vaterstetten, diverse leksika.

NIELS SELMANN.

**gratis
salgsliste**

**med tilbud der er værd
at løbe efter....**

- ★Rekvirer listen idag...
- ★Mancolister ekspederes gerne

Trekantens Frimærkehandel

OVERGADEN 3 · 7080 BØRKOP · TLF. 05-8665 55

DE UDSLEBNE STJERNESTEMPLER
eller:

BREVSAMLINGSSTEDERNES STEMLER EFTER 1/8-1929.
SPECIELT MED HENBLIK PÅ DE SØNDERJYSKE.

Af. Uffe Bølling.

Hvad er ~~nu~~ et stjernestempel? Det er et stempel, hvor stednavnet er anbragt i båndet mellem to koncentriske cirkler, mens der i det cirkulære midterfelt findes en stjerne eller et stjernelignende ornament. Med brevsamlingsstedsstemplet annulleres frimærket, medens brevet bliver sidestemplet af det postkontor, som brevsamlingsstedet var underlagt.

Den 31/7-1929 gav Generaldirektoratet postkontorerne ordre til at lade stjernen fjerne i de af dem underlagte brevsamlingssteders stempler, dog således at den ydre del af stemplet ikke tog skade.

I og for sig er selve benævnelsen "udslebne stjernestempler" på en måde misvisende, da kun knap halvdelen af denne gruppes stempler virkelig har fået midterstjernen bortslebet - resten er fremstillet uden stjernen.

Af stjernestempler var ikke mindre end 17 i brug efter august 1929 i uændret skikkelse - et af dem endog helt til februar 1950. Uvist af hvilken grund negligerede flere postmestre ordren om udslibning.

Der skete imidlertid en del misforståelser. Skønt ordren indeholdt en alvorlig påmindelse om, at stemplets øvrige dele ikke måtte beskadiges, tog den lokale smed i flere tilfælde lidt for håndfast på sagen. Således fik stemplerne i Lyne og Strellev bortslebet midterstjernen, inderringen og stjernen i båndet.

Et tilsyneladende udslebet stempel, AASTRUP, der kun forekommer på mærker, som kurerede i tiden 1902-09, har aldrig haft stjernen.

På postmuseet findes nogle få stempler, som man til dato mig bekendt ikke har fundet på frimærker eller set på kuverter og brevkort. Det drejer sig om ESBJERG - HYLLENGE - SEJTH - STENBJERG. De kendes kun som aftryk.

I 1947 besluttede Generalpostdirektoratet at ophæve efterstempling af breve fra brevsamlingsstederne og at erstatte de tidligere anvendte stempler med brotypestempler. På grund af materialeangel lige efter krigen udsendtes de første "Pr.-stempler ikke før 15/11-1947. Det sidste "udslebne" stempel blev inddraget så snet som i 1964 (SVENDBORG 1).

I det sønderjyske område har kun Frøslev og Uge haft almindelige stjernestempler, mens 9 brevsamlingssteder har haft udslebne stjernestempler i brug. De vises her:

1: BRÆNDSTRUP, underlagt Gram postkontor 1/11-1938 til 10/8-1948.

Stemplets diameter: 27 og 9 mm.
stjernens diameter: 2,8 mm

2: HOLBØL, underlagt Gråsten postkontor 1/7-1932 til 30/6-1940.

stemplets diameter: 26 og 11 mm.

3: KRUSÅ, underlagt Padborg postkontor 15/7-1932 til 19/11-1948.

stemplets diameter: 26 og 11,5 mm.
stjernens diameter: 4 mm.

4: LYSABILD, underlagt Sønderborg postkontor 1/1-1933 til 26/6-1949.

stemplets diameter:
28 og 12,5 mm.
stjernens diameter:
4 mm.

5: SKODSBØL, underlagt Broager postkontor 1/7-1932 til 21/4-1948.

stemplets diametre: 27 og 11 mm.
stjernens diameter: 4,5 mm.

6: SØNDER BRAMDRUP, underlagt Haderslev postkontor 1/4-1933 til 4/6-1948.

stemplets diametre: 27 og 9,5 mm.
stjernen er reduceret til et punkt.

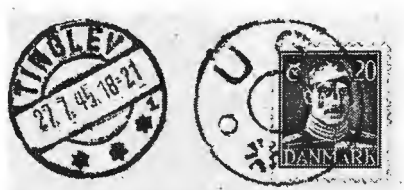
7: SØNDERHAV, underlagt Padborg postkontor 1/1-1933 til 26/6-1949.

stemplets diametre: 26 og 11,5 mm.
stjernens diameter: 4 mm.

8: UGE, underlagt Tinglev postkontor 1929 til 8/8-1949.

stemplets diametre: 29 og 10,5 mm. - stjernes diameter: 5,5 mm.
en ring på begge sider af stjernen har diameter: 3 mm.

- 9: ÅBENRÅ 1 , underlagt Åbenrå postkontor 1/1-1949 til 1957.
 stemplets diametre: 24 og 9 mm. - stjernens diameter: 3,5 mm.
 UFFE BØLLING.

SLESVIGSKE FIRMAPERFORERINGER

Allerede i februar 1876 fik private firmaer og offentlige myndigheder tilladelse til at bruge perforerede frimærker til frankering i Danmark, Belgien og Tyskland, et fænomen der havde eksisteret i England allerede fra 1868. Formålet var at beskytte sig mod tyveri.

I perioden 1876 til 1917 gav Generalpostdirektoratet, København ialt 236 tilladelser, men ud fra det foreliggende samler-materiale ses det, at yderligere ca. 80 firmaer har anvendt denne metode uden at ansøge GPD herom.

Fra 1917 lyder P & T's bestemmelse således:

"Det er tilladt at benytte Postfrimærker, der er forsynet med Perforeringsmærke, naar Perforeringen er udført saaledes, at det med Sikkerhed kan ses, at Frimærkerne er ægte og ubrugte."

Selvom det fra 1925 blev muligt at anvende hjemmefrankostempling, gik der dog en del år, inden firmaerne gik over til denne metode, der både giver kontrol med portokassen og regnskab med forbruget. Endnu idag bruger mere end 30 danske firmaer perforerede frimærker, medens det f.x. ikke mere er tilladt i Frankrig fra 1955 og i Tyskland fra 1966. Men i England perforerer maskinerne endnu på livet løs - der kendes til dato langt over 15.000 forskellige perforeringer.

Hvad specielt de slesvigske firmaperforeringer angår, behandles i det følgende 1. Zone og 2. Zone hver for sig.

1. Zone

Udgangspunktet for undersøgelserne har været 4 mærkeafsnit, nemlig

- a) tyske frimærker indtil jan. 1920
- b) Pf./Mk. serien jan. - maj 1920
- c) Øre/Kr. serien maj - juli 1920
- d) danske frimærker fra juli 1920

med følgende resultat:

<u>nr.</u>	<u>afsender</u>	<u>fund</u>
SL 1	Haderslev Amts Folkebank (startede 20.maj 1920 og trådte i likvidation i april 1924)	c) 7,10,20 Øre d) 11.1920- 09.1923
SL 2	Haderslev Bank (?) (mangler endnu brev e.l. med afsenderangivelse som endeligt bevis)	a) 12.1912- 06.1915 b) 15, 20 Pf. 2 Mk. d) 04.1922 - 07.1940
SL 3	J.W. Speth (?), Haderslev (mangler bevis som SL 2)	a) 12.1906- 05.1911 b) 10,20 Pf. c) 15 Øre d) 12.1921
SL 4	Den Danske Landmandsbank Sønderborg, Tønder (perforeringen kendes også fra andre danske byer)	c) 5,25 Øre d) 12.1923 07.1960

2. Zone

I dette område er undersøgt 3 mærkeafsnit,
nemlig:

e) tyske frimærker indtil jan. 1920

f) Pf./Mk. serien jan. - juni 1920

g) tyske frimærker fra juni 1920

med følgende resultat:

<u>nr.</u>	<u>afsender</u>	<u>fund</u>
SL 5	Flensborg Bystyre (?) (evtl. Politichefen eller CIS)	f) 20, 25, 40 Pf. 1 Mk. g) 1922- 1923
SL 6	afsender ?? Flensborg	e) 1909- 1916 f) 10, 40 Pf. 1, 5 Mk. g) 1922- 1925
SL 7	Bürgermeisteramt (?) Westerland (brev afstemplet Hoyer 20.5.1920 !)	f) 20 Pf.

På udstillingen i Rødding 22/23.10. vises en del
af de i denne artikel nævnte fund.

Det nye katalog over danske firmaperforeringer
fås tilsendt fra nedenstående adresse mod ind-
betaling af kr. 54.- til giro 3 06 03 73.

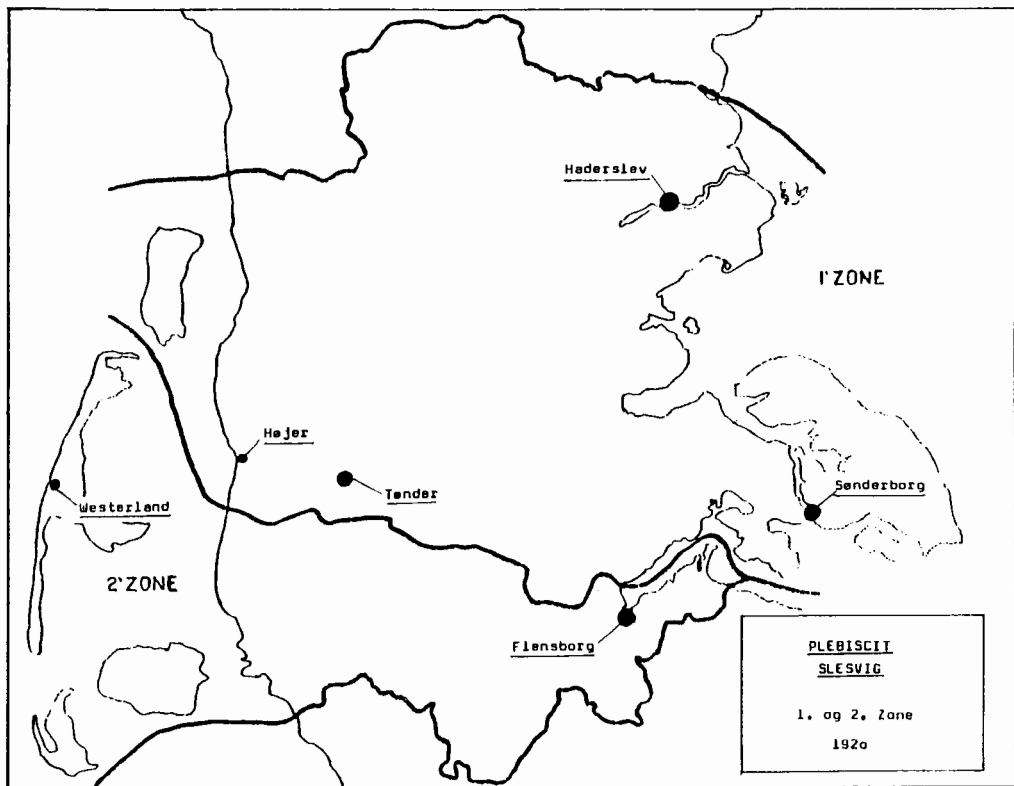
COPYRIGHT

August 1983

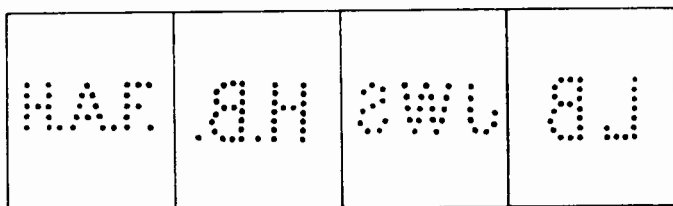
PERFINISTEN

v/P. Engelbrecht

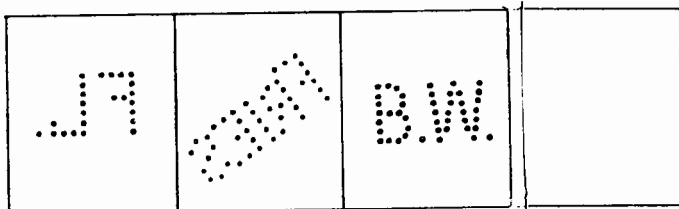
5464 Brenderup Fyn

1. ZONE

2. ZONE

LENI FRIMÆRKER VEJLE

SØNDEBROGADE 40 . DK 7100 VEJLE
TLF. 05- 83 25 33

Udvalg tilsendes

Bundter købes/sælges

Rekvirer salgskatalog

N. M. Nielsen, Bjerrevænget 31, Bregninge
telefon (05) 86 81 71

**TØR DE
købe møbler
uden
rygdækning?**

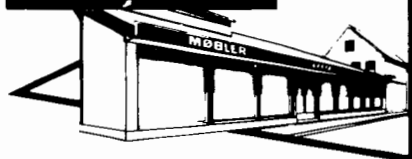

Der er faglig rygdækning
og 24 mdr.'s garanti
bag dette mærke...

ALT UNDER ET TAG
V. ANDERSSON
RØDDING
TELEFON 841442
MØBLER - TÆPPER

**VESTA
BOLIGMONTERING**

Rødning Bogtrykkeri

Sdr. Allé 15 . 6630 Rødning . Tlf. 04 - 841415

bogtryk offset lyntryk

Ny udgave

Kr. 97,60 (incl. moms)

KATALOGET ER:

på 120 sider
revideret og ajourført pr. 31/12 1982
udvidet med BÅNDMASKINSTEMPLER
udvidet med ALFABETISK OVERSIGT
udvidet med BYNØGLE
udvidet med TEMATISK SYSTEMATISERING

Fås hos Deres frimærke- el. boghandler el. direkte fra:

TMS kataloget
Gartnervænget 6
6780 Skærbæk

ANNONCE

**To små filatelister
mødes på gaden
i Rødning**

NIS: Hej, jeg har fået en meget
sjælden frimærke henne hos
optiker Brilllesen i Østergade

MADS: Euw! Hvaforenen?

NIS: Jo: En vindpostmærke fra
Rødning med store brillefejl.

MADS: kors for en fed hæng-
sel! - ka man se den i lup?

NIS: Ja gu ka man så!
Men ikke i dårlige briller!

UDSTILLINGSLISTE TIL "RØDDING 83"

GÆSTEUDSTILLERE:

- 1: Peter Engelbrecht, Brenderup:
"Danske perfind"
- 2: Jürgen Tiemer, Kiel:
"Norge 1855-1892"
- 3: Helge Truelsen, Skærbæk:
"Danmark, forsendelsesarter
og portotakster 1845-1920"

-0-

JUNIORER:

- 4: Claus Ville Jensen, Esbjerg:
"Danmark, katalogsamling
1963-1982".
- 5: Margit Winther, Esbjerg:
"Danmark, stålstick med breve og
varianter fra AFA nr. 196 og frem"
- 6: Søren Andersson, Rødding:
"Island 1958-83"
- 7: Carl Holst, Rødding:
Motivsamling: "Svampe"
- 8: Michael Aaskov, Rødding:
"Danmarks bølgeiniefrimærker"
- 9: Jan Jensen, Rødding:
"Allan og Sven Havsteen Mikkelsens
frimærker"

-0-

SENIORER:

- 10: Flensborgs tyske frimærkeklub.
- 11: Flensborgs danske frimærkeklub.
- 12: Husum frimærkeklub
- 13: Lecks frimærkeklub.
- 14: Valdemar Jensen, Rødding:
"Rusland" - landesamling.

- 15: Aage Gubi, Skærbæk:
"Grønland" - katalogsamling med breve.

- 16: Ejler Hansen, Tønder:
"Postfærgemærker med adressebreve"

- 18: T.R. Madsen, Haderslev:
"British postal strike 1971"

- 19: Oskar Sørensen, Åbenrå:
"Grønland med breve"

- 20: Erik Jensen, Rødding:
"Uddrag af Norge"

- 21: Kirsten Kristoffersen, København:
"Julemærker".

- 22: Poul Ruberg, Rødding:
"Frankrig 1960-1966"

- 23: Uffe Bølling, Esbjerg:
"Udslebne stjernestempler,
Jylland i uddrag"

- 24: Søren Kjærgaard, Esbjerg:
"D.V.I. specialsamling i uddrag,
kvadratiske og tofarvede cent-udgaver"

- 25: Thomas Moshage, Åbenrå:
"Nordslesvigske Bahnpost-stempler"

- 26: Niels Selmann, Rødding:
"Breve fra "glemte" frimærkelande"

- 27: Carlo Sørensen, Rødding:
"Island, republik 1944-83 -
katalogsamling udvidet med breve"

- 28: Enevold Birk, Rødding:
"Uddrag af generalsamling"

- 29: Nis Timmermann/ Niels Gårdhus, Rødding:
"Grønlandet omkring afstemningen 1920
med særlig henblik på plebiscitmaterial"

- 30: Niels Gårdhus, Rødding:
"To lokalhistoriske feltpost-brevsam-
linger fra 1. verdenskrig"

-0-

9.	6.
8.	
7.	

5.	4.
----	----

3.

2.

1.

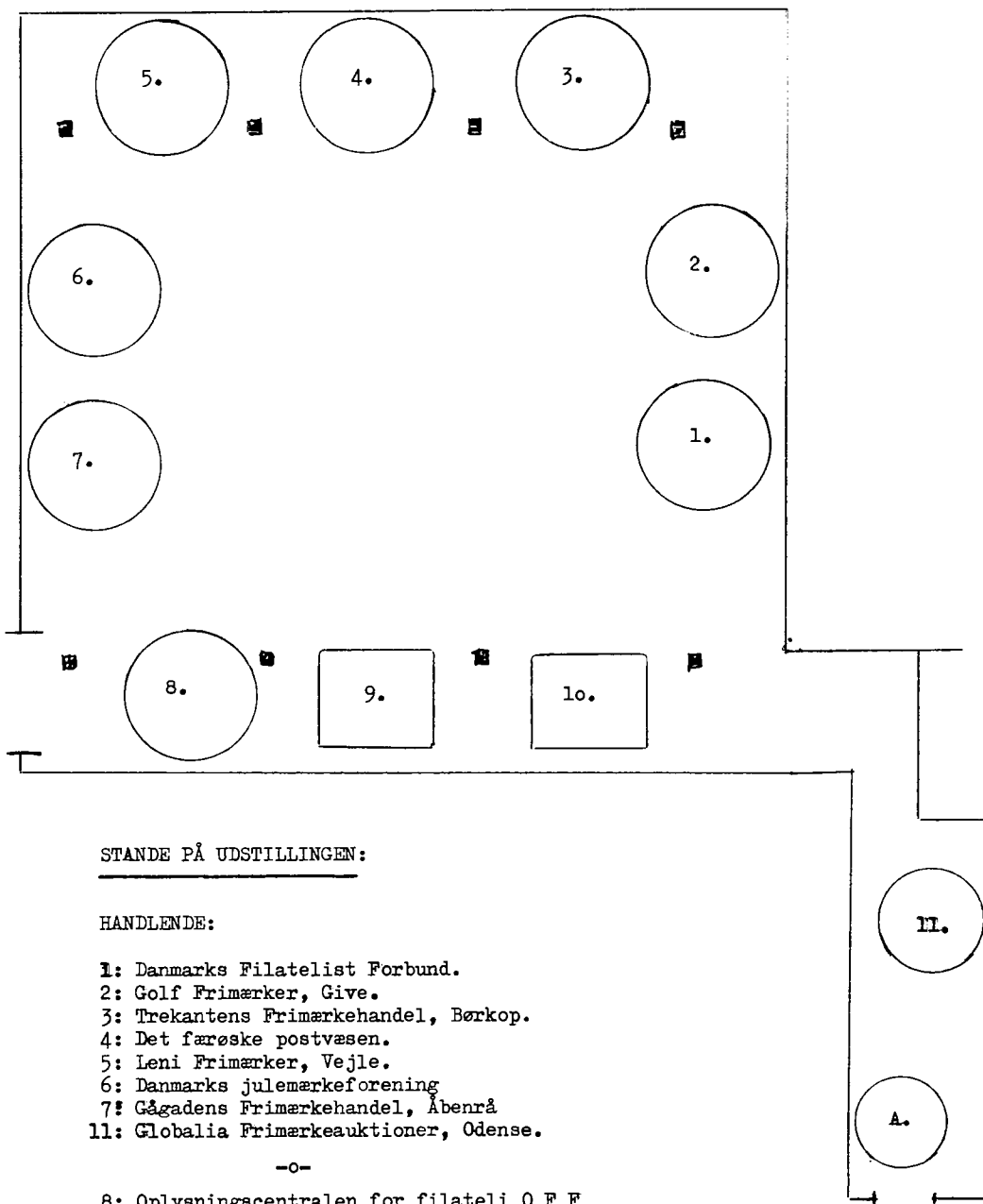
13.	10.
12.	11.

20.	14.
15.	
19.	
16.	
18.	17.

28.	21.
27.	22.
26.	23.
25.	24.

29.

30.

STANDE PÅ Udstillingen:

HANDLENDE:

- 1: Danmarks Filatelist Forbund.
- 2: Golf Frimærker, Give.
- 3: Trekantens Frimærkehandel, Børkop.
- 4: Det færøske postvæsen.
- 5: Leni Frimærker, Vejle.
- 6: Danmarks julemærkeforening
- 7: Gågadens Frimærkehandel, Åbenrå
- 11: Globalia Frimærkeauktioner, Odense.

-o-

8: Oplysningscentralen for filateli O F F

-o-

A: katalog og billetsalg. 9: Tombola. 10: Bureau.

Dansk Filatelistisk Tidsskrift

Danmarks største filatelistiske tidsskrift:

- ... er medlemsblad for DFF's over 10.000 medlemmer.
- ... udkommer mindst 8 gange årligt.
- ... bringer artikler om dansk og udenlandsk filateli.
- ... skrevet af frimærkesamlere for frimærkesamlere.
- ... indeholder jævnligt samlesider til et nyt dansk stempelkatalog.
- ... indeholder jævnligt farveplancher med danske frimærker.
- ... abonnement for 1983 koster danske kr. 75,00.
- ... kan tegnes ved indbetaling på postgiro 934 01 06.

Rekvirer evt. et gratis prøvenummer ved at skrive til:

Danmarks Filatelist Forbund

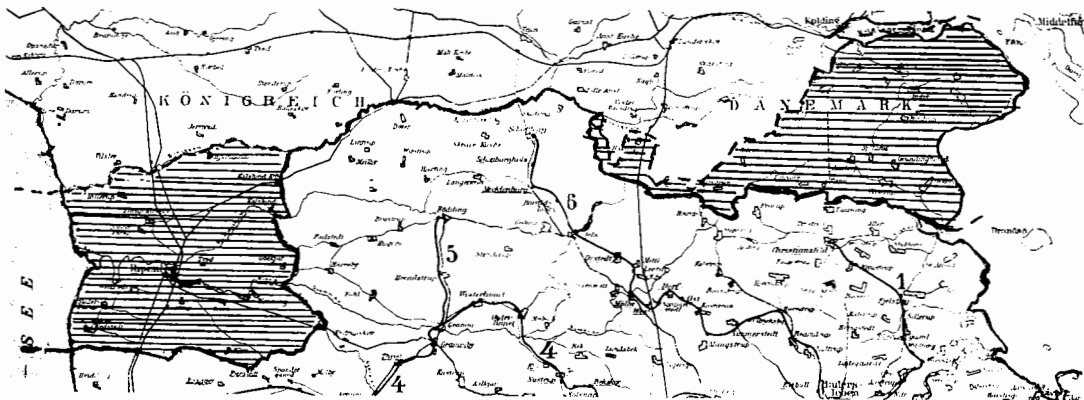
Kontor: Grønnegade 41 · 1107 København K · Tlf. 01-15 17 75 · Giro 934 01 06

LIDT OM HISTORIEN OG DE POSTALE FORHOLD OMKRING DEN GAMLE KONGEÅGRÆNSE.

En beskeden skitse.

Kongeåen var gennem århundreder frem til 1864 grænseå mellem hertugdømmet Slesvig og kongeriget Danmark. Efter krigen i 1864 ændredes linieføringen, og Danmark fik det stortyske rige som nabo, i første omgang i den preussiske skikkelse.

Før 1864 gik grænsen stort set langs med Kongeåen helt ud til Vesterhavet, men ved fredsslutningen i 1864 kom 8 sogne syd for Kolding og området mellem Kongeåens udløb i vest og hen til Kalvslund i øst, derfra mod syd til en linie øst-vest igennem Hviding og syd om Vester Vedsted ud i Vesterhavet, til Danmark som kompensation for de kongerigske enklaver i det slesvigske område, hvorved disse ophævedes og kom sammen med det øvrige Slesvig under preussisk herredømme. Enklaverne bestod oprindeligt af kirkegods, der i tidens løb var kommet den danske krone i hænde.

Ved en grænse vil der altid foregå postale forretninger, som man ikke møder andetsteds, hvorfor et grænseområde som regel vil være et særligt attraktivt område for den filatelistiske interesse og for samleren, der her får rige muligheder for at tegne et postalt-historisk spændende billede. Dette gælder i særlig grad Kongeå-grænsen, specielt på grund af begivenhederne omkring 1864.

Det skal være denne artikels hensigt og formål at forsøge afsløret nogle få træk af dette og fremlægge forskelligt filatelistisk materiale med et par ret sjældne tilg imellem og samtidig gøre lidt rede også for det historiske perspektiv, hvori de blev til.

Omtrent midtvejs mellem Skodsborg i det tidligere slesvigske hertugdømme og Vejen i kongeriget krydsede to gamle postruter hinanden umiddelbart nord for grænseovergangen ved Skodborghus. Den ene gik fra Haderslev

The map shows a network of roads connecting various towns and villages in the Varde - Skjern region. The roads are marked with numbers and letters, indicating different routes. The map includes a scale bar at the bottom left, showing distances in kilometers (0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100). The map also shows the coastline and several islands.

S.P.
Kallbaur
Fr. Louis. Juv. Schwensen
Holding.

Kuerten på foregående side er blevet ført frem ad denne rute. Det er adresseret til: "Velbåren / Hr. cand. jur. Schwensen / i Kolding". Det bærer på bagsiden et laksegl med et enkelt bogstav for afsenderen, der i dag er os ganske ukendt. Desuden er der et ankomststempel: KOLDING / 9/11, hvorved det kan konstateres, at brevet er nået frem på selve afsendelsesdagen. Forsiden bærer nemlig Skodborghus postekspeditions dagstempel med samme datering: 9/11. Brevet er frankeret med 2 stk. toskillingsfrimærker af typen krone, scepter, sværd, som blev udgivet i 1864, og de er blevet annullerede med Skodborghus nummerringstempel nr. 108. Da der ingen angivelse af årstal findes på kuerten, er det ikke muligt at sætte en exact datering på forsendelsen. Men da man i 1870 udgav en ny type frimærker, de såkaldt tofarved, må brevet være sendt mellem 1864 og 1870.

Frem til 1864 må Ribe betragtes som vestlandets grænseby, og herunder vises et brev, som er sendt fra Ribe i den slesvigske enklave, som Ribe dengang udgjorde, og til Kolding i kongeriget. Det er altså et grænseoverskridende brev, der er ført frem ad den gamle postrute mellem de to byer. Kuerten er adresseret til: "Velærværdige / hr sognepræst Schmidt / i / Kolding" og kuerten bærer påtegningen: "K.T. m.Att." = Kongelig tjenestesag med attest. Et rødt laksegl på kuertens bagside angiver, at afsenderen er betegnet med "Ribe østre provstis segl". Man kan deraf læse, at Ribe stift før 1864 har omfattet alle sognene på den danske side langs Slesvigs nordlige grænse. I dag hører Seest til Haderslev stift.

Velærværdige
Hr. Sognepræst Schmidt
i Kolding
Seest pr. Kolding

I den østre ende af grænsen kom som nævnt 8 sogne syd for Kolding til Danmark i 1864. I disse sognes regi vil der ganske naturligt kunne findes fialteli, der bærer vidnesbyrd om den grænsepolitiske spænding, der til tider og især i overgangsperioden har præget grænselandet. Tjenestebrevet på den følgende side er et vidnesbyrd herom. Det er et foldebrev, hvor brevets tekst er en del af helheden. Det er, hvad et laksegl på bagsiden angiver, afsendt fra "Haderslev amtshus" og underskrevet af "Landråd Kier, Haderslev". Det er adresseret til: "Pastoratet i Bjært pr. Kolding" og bærer påtegningen: "Tjenestesag med Attest".

Brevet har følgende håndskrevne tekst:

"Ifølge en skrivelse fra Den kejserlige østriske og Den kongelige preussiske øverste civiløvrighed i hertugdømmet Slesvig bringes det hermed samtlige embedsmænd i det herværende distrikt i erindring, at det strider mod deres pligt at underskrive den erklæring, som for tiden cirkulerer i købstæderne og på landet, og, som bedækket med talrige underskrifter agtes tilstillet konferensmagterne som den slesvigske befolknings votum, eller i fjerneste måde at tage del i sammes udbredelse. Den embedsmand, som ikke måtte give denne advarsel følge, kan straks forvente at blive entlediget fra sit embede."

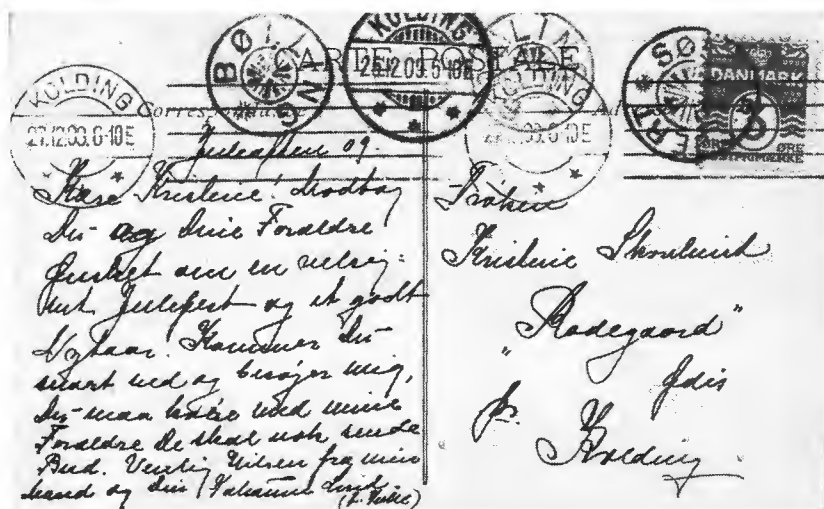
/ Haderslev amtshus d. 9. april 1864.

Kier.

Det var med andre ord en national mundkurv, Kier med sin skrivelse skulle lægge på præsten i Sønder Bjert. Brevet er skrevet på dansk, hvad man måske nutidigt kan undre sig over, da det jo er en myndighed, som er under tysk overhøjhed, der skriver det. Det indeholder kun eet tysk ord, som til gengæld står på det helt afgørende sted, nemlig ordet "entlediget". Brevet er dateret 9. april 1864 gennem det sidste danske Haderslev-stempel, der var i brug (her i rødbrun farve), før krigen i 1864 gav området tysk administration. At brevet er sendt just den 9. april, den dato, der senere i vor historie blev en folkelig skæbnedag, er et skæbnens lune. Men landråd Kier i Haderslev har næppe ved afsendelsen af bullen haft den grænserevision for øje, der skulle flytte de 8 sogne syd for Kolding til Danmark ved fredsslutningen, og af gode grunde. Men den gjorde hans trussel om "afsættelse" tom og intetsigende.

For nylig er en anden gammel interessant forsendelse med tilknytning til de 8 sogne kommet for dagen. Den er til gengæld interessant af andre grunde, ikke historiske men rent filatelistiske. Det er et postkort med en julehilsen, som er skrevet i Sønder Bjert og adresseret til: "Frøken Kristine Skovlund / "Rodegaard" / Ødis pr Kolding." Det er altså en

besættelse af byen i 1864 et stempel i brug med den tyske stavemåde Ripen i stedet for Ribe. Og fra 1. august 1853 blev Ribe den nordlige endestation for en kørende postrute til Tønder. I Ribe var der så forbindelse med Kolding-Ribe ruten, hvorigennem der åbnedes en direkte vestslesvigsk postforbindelse med kongeriget. Imellem Ribe og Tønder oprettedes 5 brevsamlingssteder, der forsynedes med de såkaldte "Esrom-stempler". Ruten kørtes frem til 30/6-1866 og var således grænseoverskridende 1864-66 mellem Danmark og Tyskland.

Med bygningen af de to længdebaner igennem det sønderjyske område flyttedes tyngdepunkterne for den postale grænsetrafik, idet der oprettedes grænsepostkontorer i Hviding og Vamdrup, hvorigennem udlandsposten nu blev behandlet. Det betød bl.a., at en række postbureauer i det tyske område fik udgangspunkt i de to byer, og at bureauerne fik særlige stempler med de to byers navne.

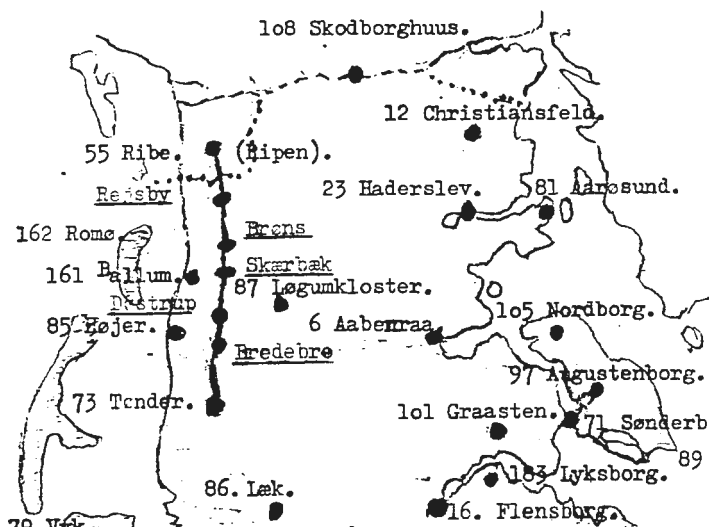
Disse stempler findes i tre hovedtyper: en treliniet type, et rammostempel og senere en butovaltype, der forblev i brug til genforeningen i 1920. I den sammenhæng skal det nævnes, at det tyske postvæsen anvendte den tyske stavemåde Hvidding for det danske Hviding i sine bureaustempler. Med undtagelse af bureau-stemplet HAMBURG-VAMDRUP, hvor den tyske stavemåde er lig den danske, er Vamdrup i alle de andre stavet med W: Wamdrup.

Af postførende ruter med treliniet stempel kendes følgende: FLENSBURG-WAMDRUP og HAMBURG VAMDRUP, med treliniet rammostempel: WAMDRUP-FLENSBURG og med butoval stempel på østbanen: HAMBURG-VAMDRUP. Vestbanen blev først åbnet efter at den butovale type var indført overalt. Herfra kendes følgende: TONDERN-HVIDDING, ELSHORN-HVIDDING og HAMBURG-HVIDDING.

Eksempler på de tre typer vises på næste side:

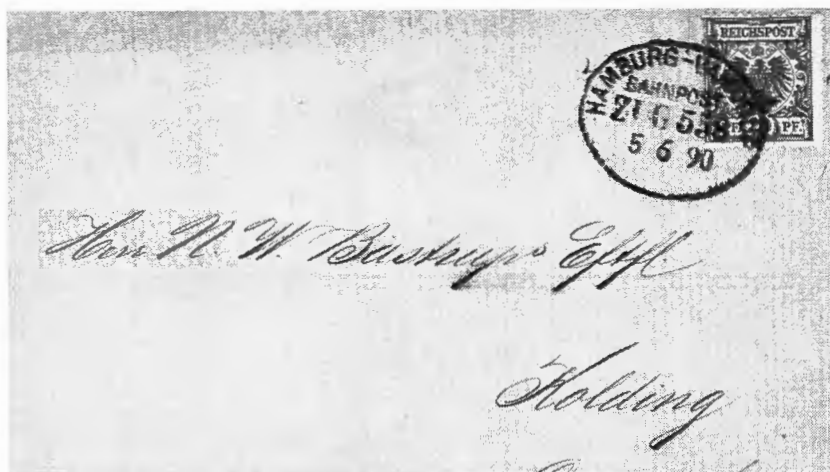
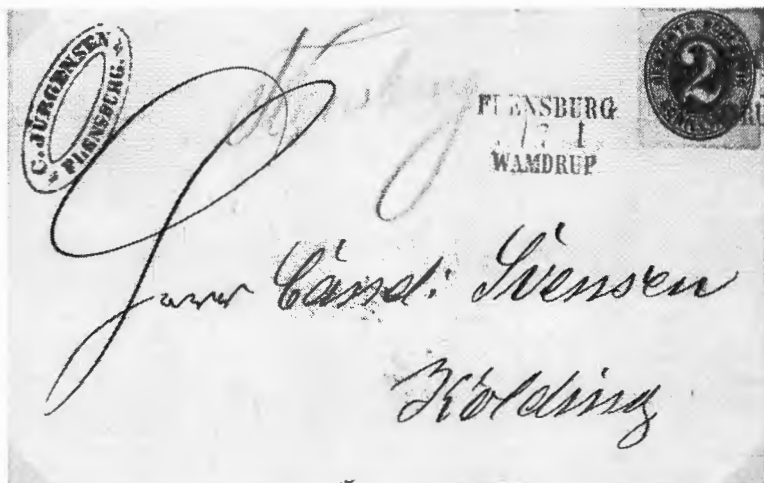
lokal forsendelse indenfor Kolding postkontors område, og den er korrekt frankeret med 3 øre bølgelinietype fra 1905. Den skulle derfor også på hele sin vej befinde sig indenfor "de 8 sogne", men kom på afveje og overskred den tidligere grænse mellem hertugdømmet og kongeriget, der på dette tidspunkt i hvert fald administrativt var forsvundet.

Frimarket er planmæssigt blevet annulleret på brevsamlingsstedet i Sønder Bjert med stedets ikke særlig almindelige stjernestempel. Det er dernæst bragt til Kolding med postvogn og får her Kolding postkontors håndstempel påtrykt til dokumentation for datering. Det er skrevet juleaften d. 24. december 1909, og Kolding-stemplet viser 25/12-1909. I Kolding er det af en uopklaret årsag kommet på afveje, idet det føres videre med lokalbanen Kolding-Egtved, hvorfra det, ligeledes af uopklarede grunde lægges af allerede på brevsamlingsstedet i den lille flække Bølling, som var næstsidste station før endestationen Egtved. I Bølling får det påført både ankomst og afgangsstempel med det meget sjældne BØLLING-stjernestempel, hvorefter det vender tilbage til Kolding og påføres et nyt transitstempel, nu Koldings rullestempel, dateret 27/12-1909. Der er altså 2 døgn imellem de to Kolding-stempler, hvilket giver tid til, at kortet i Bølling kan have været ude i distriktet til en forgæves eftersøgning af adressaten. Endelig besørger brevet frem til den rigtige adressat i Ødis.

Indenfor de 8 sognes område blev der først den 28. november 1911 åbnet to lokalbanestrækninger, de såkaldte "Kolding Sydbaner", der begge blev postførende.

Som allerede nævnt må Ribe frem til 1864 betragtes som den fælles grænseby i postal henseende mellem det vestlige Slesvig og Danmark. Med sin beliggenhed i en stor enklave og syd for den daværende grænse frem til 1864 kan den fremvise adskillig filатели af grænsehistorisk betydning. For eksempel fandtes under preussernes

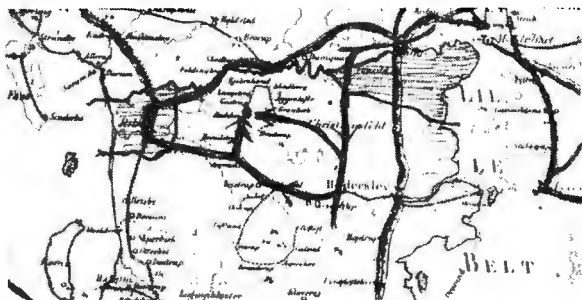
Endelig må det i den sammenhæng også nævnes, at Vojens har haft sit grænsepostkontor til behandling af post fra Danmark. Det stemplede frimærke her, et 48 skillings fra den tofarvede udgave 1870, vidner om det. Det er først blevet annulleret med nummerstempel 1 og kommer altså fra København. Men tværs over frimærket er der yderligere sat et rektangulært stempel med teksten: "AUS DANE MARK / WOYENS".

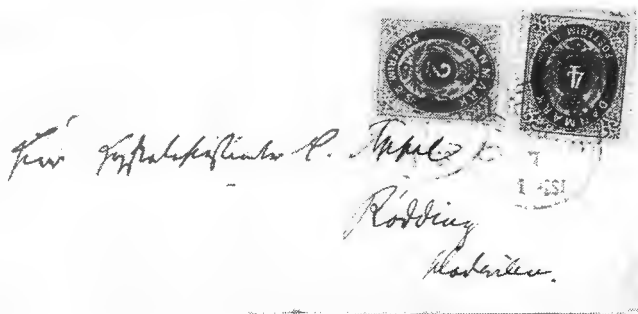
At udforske brevenes veje også over en landegrænse kan i visse tilfælde være vanskeligt og problematisk. Et eksempel herpå skal analyseres for to breves vedkommende. Begge er sendt til højskoleforstander Cornelius Appel i Rødding i Sønderjylland. Begge breve er frankerede med 4+2 skilling, tofarvet udgave fra 1870, altså korrekt porto fra Danmark til hertugdømmet Slesvig. Det ene er sendt fra Helsingør og det andet fra Odense, og de er som nævnt sendt til den samme person, men adresseringen er forskellig. Det ene er adresseret til at skulle sendes "over Skodborghus", hvilket kan forekomme en noget mærkelig adressering, idet det er afgået med tog, hvad stemplet viser, og Skodborghus har aldrig haft en jernbanestation, og der har heller ikke været nogen direkte postforbindelse mellem Rødding og Skodborghus. Hvis brevet da har skullet sendes over Skodborghus, må der være tænkt på, at brevet fra Kolding skulle fortsætte med postvogn til Ribe over Skodborghus, i Ribe omlades til postvognen på Ribe-Haderslev ruten, hvor Gram var mellemstation, for endelig i Gram at blive afhentet af det ridende eller det gående postbud fra Rødding.

Det andet brev bærer adressen: "Rødding / Haderslev", men er næppe befordret over Haderslev, da den gamle postrute fra 1624 over Haderslev fra København for længst var nedlagt med bygningen af den østlige længdebane gennem Sønderjylland, der afsluttedes 1864. En tur over Haderslev ville under alle omstændigheder føre brevet ud på en meningsløs omvej.

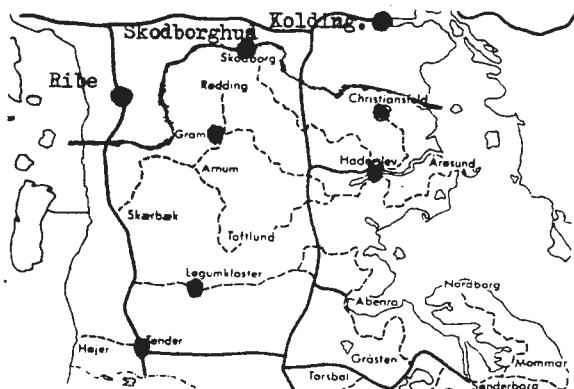
Ingen af kuverterne er daterede, men frankeringen indskrænker stort set tidspunktet til frimarkernes kurseringsperiode: 1870-75. Den sandsynligste rute bliver derfor for begge breve vedkommende en af to:

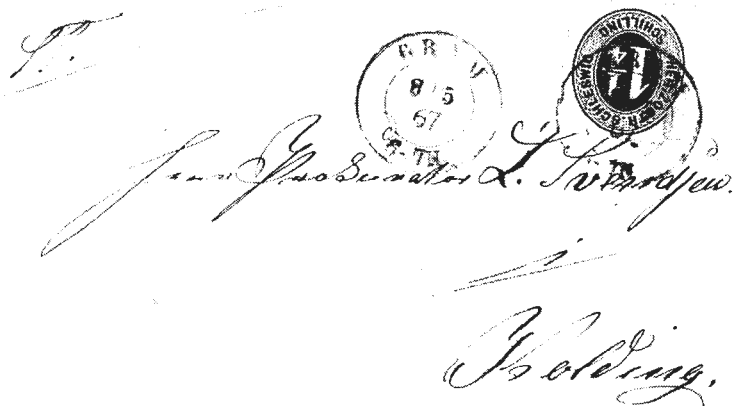
1: med jernbane fra Sjælland over Kolding til Vojens. Der omlades de til Haderslev-Ribe postvognen, og det ridende postbud fra Rødning fører dem endelig til bestemmelsesstedet fra Gram.

2: Fra januar 1874 foreligger der kontrakt mellem det tyske postvæsen og en postkører Petersen fra Rødning om at han skal befordre post og passagerer mellem Sommersted og Rødning med hestevogn. Er brevene derfor afsendt efter dette tidspunkt, bliver den sandsynligste befordringsrute denne: fra afsender til Sommersted med tog og derfra med postvogn til Rødning. Det vil dog blive vanskeligt at kunne dokumentere det med absolut sikkerhed.

I forbindelse med Kongeå-grænsens filateli må også nævnes de specielle forhold, der gjorde sig gældende omkring de såkaldte "grænsesteder", der fandtes på begge sider af grænsen. I forlængelse af fredsslutningen efter krigen i 1864 blev der aftalt en speciel postaftale om forholdene i det sydlige grænseområde mellem Danmark og Tyskland. Heri indførtes specielle og lavere portosatser for breve af 1. vagtklasse, der skulle passere Kongeå-grænsen imellem en række bestemte byer. Det drejede sig nord for Kongeåen om byerne Ribe, Skodborg og Kolding. I det slesvigske område drejede det sig om følgende 5 byer: Tønder, Løgumkloster, Gram, Haderslev og Christiansfeld. Ordningen var gældende til efter genforeningen i 1920.

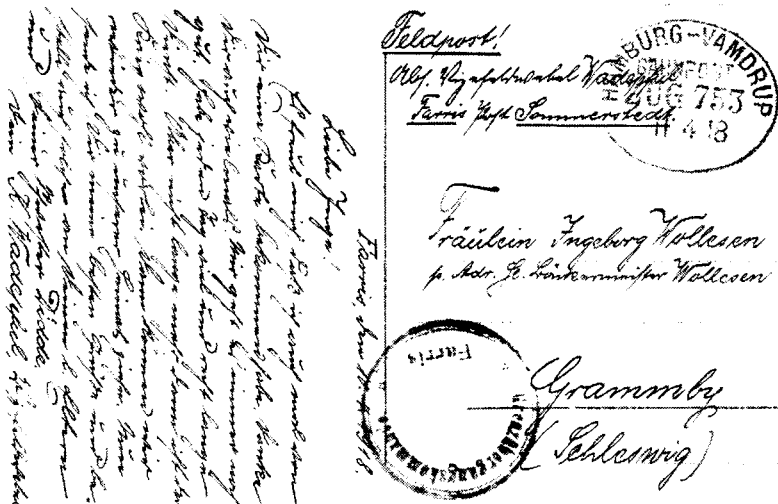
Til dokumentation vises her en kuvert, der er sendt fra Gram til Kolding, dateret 8/5-1867 og korrekt frankeret til forsendelse mellem to grænsesteder med $1\frac{1}{2}$ schilling. Til sammenligning kan sammenlignes med kuverten øverst på siden 3 sider tilbage. Denne kuvert bærer bureau-stempel Flensborg-Vamdrup og er frankeret med 2 schilling i samme periode. Kuverten bærer påtegningen Flensburg, der angiver, at brevet er sendt fra Flensburg og derfor ikke berettiget til nedsat takst.

Under den første verdenskrig skabte krigen et helt nyt postvæsen syd for Kongeågrænsen nemlig det tyske feltpostvæsen, som arbejdede både sammen med og ved siden af det almindelige tyske postvæsen. Og da der umiddelbart op mod grænsen kom til at ligge skiftende hærafdelinger på grænsevagt, betød det, at nye filatelistiske emner tilførtes grænseposten. To af disse skal her tages med.

Det ene er et feltpostkort, der bærer et militært brevidentifikationsstempel. Det er et stempel af enringstypen men med en dobbeltring uden om teksten.

Stemplet har en største diameter på 30 mm og bærer i yderkransen teksten: "Grenzübergangskommando / Farris" og er med en stjerne til adskillelse i begge sider. Der har altså ligget et grænsekommando i Farris og også været en grænseovergang her. Kortet er ikke en grænseoverskridende forsendelse, men det er afleveret til postbureauet på strækningen Vamdrup-Hamburg, hvor Farris var mellemstation, og videresendt over Vojens til modtageren i Gram. Det bærer bureaustempel HAMBURG-VAMDRUP og er altså identificeret både gennem det militære og det civile postvæsen.

Det andet er et militært censureret feltpostbrev, der også bærer et militært identifikationsstempel, så vidt det kan skønnes. Stemplet er mig bekendt ikke filatelistisk behandlet, i hvert fald ikke herhjemme, men sammenlignet med Farris-stemplet er indiciene stærke for at Hvidding-stemplet på forsendelsen her også er et militært identifikationsstempel, og her altså brevets eneste postale identifikation udover påtegningen "Feltpost"; "GRENZÜBERGANGSSTELLE HVIDDING".

Kuerten bærer et såkaldt to-ringsstempel med dobbelt yderring. Ydre og inderring har diametrene: 32 og 21 mm. og er i violet farve. Der er påført kuerten en håndskreven censurpåtegning: "Geprüft / Prüfungsoffizier 4. XI/29" og censors initialer. Afsenderen hører altså til hærafdelingen Landsturm-Infanterie- Ersatz- Batalion XI/29, 4. kompagni, der var stationeret i Skærbæk/Hviding området omkring året 1917. Staben lå i Skærbæk og en af afdelingerne lå ned ved grænsen ved overgangsstedet Hviding.

De to her viste militære forsendelser er med til at dokumentere en filateli, der er vist meget lille interesse i dansk filateli. Her gemmer sig derfor en række opgaver med at få undersøgt og katalogiseret også den filateli, der hører hjemme i det militære regi.

Den sidste epoke i Kongeågrænsens filatelistiske historie var selve afstemningsperioden i første halvår af 1920. I den anvendte man bl.a. afstemningsfrimærkerne, de såkaldte plebiscit-mærker som gebyrmærker ved udstedelsen af pas og visum for dem, der fik tilladelse til at overskride Kongeågrænsen. Med genforeningen af det nordslesvigske område med kongeriget sommeren 1920 ophørte Kongeåen med at være grænse og dermed fjernedes de postale forskelle mellem de to landsdele. Det grænsepolitisk spændende ved de postale forhold i Sønderjylland må hertefter findes ved den nye grænse. Men det falder jo udenfor opgaven her, der kun har taget sig på at antyde nogle væsentlige forhold omkring den grænse, digteren Helge Rhode beskrev så dybt bevæget med ordene og håbet:

Sorgomsuste Kongeå
 atter skal din vove gå
 glad igennem enge.

NIELS GÅRDHUS.

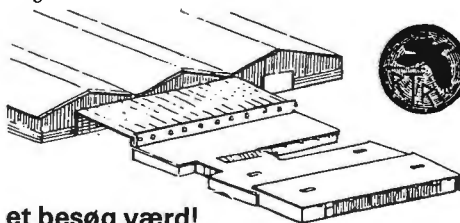
IDÉ CENTER
 FOR ALLE MED
 BYGGETANKER

RØDDING
TØMMER
HANDEL

6630 RØDDING TELEFON: 04 84 1149

Åbningstider: Rødding	Jels
Mandag-fredag . 7.00-17.30	7-11.30 + 12.30-16.30
Lørdag 8.00-12.00	LUKKET

... et besøg værd!

RØDDING POSTSTATION OG DENS STEPLER.

Fra Generalpostdirecteuren.

Circulaire.

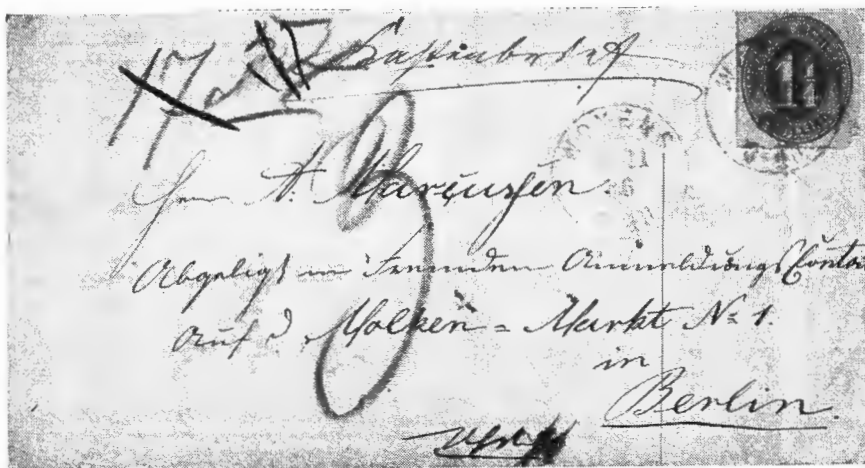
N. 16.

1860.

Som cirkulæret herover dokumenterer, er der pr. 1. november 1860 blevet oprettet et brevsamlingssted i Rødding, og dermed fik Rødding altså et officielt postvæsen. Tidligere var posten blevet hentet fra og bragt til Gram, hvor postvognen mellem Ribe og Haderslev forbandt området med det øvrige Danske postvæsen. Befordringen mellem Gram og Rødding skete med gående eller ridende bud. I Rødding blev posten frem til 1860 samlet på Østerkroen i en til formålet ophængt "læderrem", som det på den tid var almindeligt rundt om i landsbykroerne. I den henholdsvis anbragte og afhentede afsender, modtager og postbud brevene, som skulle besørges. Uafhentede breve blev jævnligt ekspederede til modtageren sammen med bagerens "goddaver", "Kavringer" og andet godt bagerbrød i kurven på ryggen af de dengang omvandrende "kagekoner" og "kagemænd".

Brevsamlingsstedet i Rødding blev opretholdt frem til 1865, da de tyske postmyndigheder lukkede det. Man kender imidlertid ikke til, at der skal have været tildelt Rødding noget stempel i denne første periode, og det er lidet sandsynligt, at det har haft noget. Det understreges vel også med, at oprettelsescirkulæret nævner, at Rødding kun "vexler taske med Haderslev". Der er brevene så blevet stemplede.

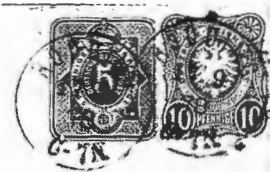
Med åbningen af den østjyske længdebane igennem Sønderjylland i 1865 blev Vojens et nyt knudepunkt for postbefordringen. Herunder vises et, brev, som er sendt fra Rødding til Berlin i 1866, altså i Røddings "postløse" tid. Brevet er formodentlig i Vojens påtegnet "Kassebrev" og i øvrigt blevet behørigt stemplet i Vojens.

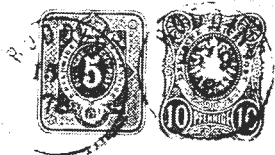
I 1869 genåbnes poststationen i Rødding, nu som postagentur, og da Gram samtidig har fået status som selvstændigt posthus, underlægges Rødding postagentur Gram postkontor. I 1872 omdannedes Rødding postagentur til postkontor med kørende postforbindelse til Sommersted.

Med åbningen i 1869 tildeltes postagenturet i Rødding et stempel. Dette første stempel var af den første type preussiske enningsstempel, der udsendes efter krigen. Torings-typen, som udsendes umiddelbart efter 1864 i det nordslesvigske område gik ret hurtigt ud af produktion, hvad Vojens-stemplet på brevet herover dokumenterer. Det var passet, da Rødding efter krigen igen kom ind i billedet med eget postvæsen.

Det er blevet diskuteret, om Rødding fik eet eller to stempler af samme type tildelt. Denne diskussion skyldes, at stemplets aftryk fremtræder i mere end een udgave. Der er visse forskelle, som ud fra det her til rådighed værende materiale ikke lader sig indordne i en bestemt periodisk cyklus. Det drejer sig bl.a. om anvendelse af streg eller ikke streg imellen dato og måned og om antiqua eller lapidar-typer i N for Nacht i bundkransen. I det undersøgte materiale bliver det slitagen, der afgør spørgsmålet til fordel for, at Rødding kun har fået eet stempel tildelt. Alle stempelaftrykkene viser hen mod slutningen af 1870-erne en tiltagende lækage i yderringens nederste venstre bue, og denne lækage viser ens udvikling i de forskellige typer stempelaftryk. Det ville også udfra stedets og områdets størrelse være det naturligste. Dertil kommer at alle stempelaftrykkene har samme diameter: 23 mm.

Endelig kan det også hælde, at den gode postmand, der ikke er helt vågen, mens han indstiller sit stempel, går hen og glemmer, at der egentlig burde være klokkeslet angivet i bundkransen, såvel som der også er påbudt et årstal.

Mellem 20/2-1886 og 17/3-1887 skete den første stempeledskiftning, og Rødding fik sit enningsstempel nr. 2. Det er lidt større, med en diameter på 25 mm. Bogstavtyperne i Rødding er bredere og kraftigere, men fremdeles i lapidar. Dertil kommer to stjerner i bogstav- og talkransen langs yderringen, en før og en efter bynavnet. De tilsvarende vekslinger mellem streg/ikke streg gentager sig i stempel nr. 2. Til disse stempler har der hørt løse bogstaver og tal udskiftning under stemplets rensning. Stempel nr. 2 er ikke i brug så længe, at det når at slides ned. Materialet her viser, at udskiftningen med nyt stempel er sket mellem 19/3-1891 og 29/1-1892.

Røddings tredje stempel er af schweitzer-typen eller brotypen, som den også kaldes, en stempeletype, som det var lettere at "følge med tiden" med, idet de udskiftelige dele her anbringes på en enkelt akse langs broens midte. Stemplet har en diameter på 25 mm. Broens højde er 8,8 mm, og midtercirklen har gitter omkring broen. Der er den mærkværdighed ved stemplet, at det på det ældste aftryk her (1892) har manglet broens nederste streg i højre side fra gitteret og næsten ud til yderringen, hvor kun en prik antyder, at der oprindelig kan have været en fortløbende streg, som jo er det helt almindelige for den stempeletype. I stemplets bundkrans er tre stjerner anbragt, hvoraf den midterste er den største.

Det sidste stempeleskifte i den tyske periode sker i 1911. Materialet viser en sidste afstempling med stempel nr. 3 den 27/6-1911, og den første afstempling med stempel nr. 4 den 21/11-1911. Stempel nr. 4 adskiller sig fra nr. 3 ved at mangle gitter, og de tre stjerner i bundkransen er erstattet med indskriften (Schleswig). Stemplets diameter er 27 mm og broens højde: 8,9 mm.

Stempeleskiftet ved genforeningen skulle for de fleste poststeders vedkommende ske den 18/6-1920, og det synes, som om Rødding har været blandt dem, der kunne tage nye danske stempler i brug på den officielle skiftedag. De to afstemplinger her viser en tysk den 17/6 og en dansk den 21/6.

Rødning fik i 1920 tildelt to nye bro-stempler, der kendes fra hinanden på kransnumrene 1 og 2. Det første har et lille 1-tal i antiqua-type, det andet et lille 2-tal i lapidar. Ellers er stemplerne identiske med nøjagtig de samme mål. Begge er uden gitter og med tre lige store stjerner i bundkransen. Diameteren er 27 mm, broens højde: 7,7 mm. Bogstaver og tal er bortset fra det nævnte kransnummer i lapidar-typer. Tidsangivelsen er: dato, måned og år. Timeangivelsen sker end 2-timers intervaller fra 0 til 12 og er efterfulgt af et F for formiddag og et E for eftermiddag.

Den 1. august 1930 ændredes timeangivelsen i stempel nr. 2 sådan, at klokkeslettet fremtidigt angives med 2-timers intervaller fortløbende fra 0 til 24. Den 1. november ændres stemplet med kransnummer 1 på tilsvarende måde.

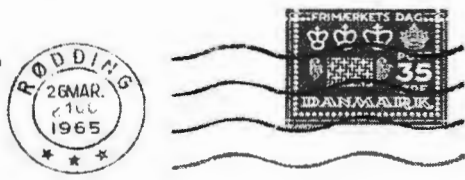

Allersidst i 1940-erne får Rødning nye stempler, der bl. a. kan kendes fra de gamle ved, at kransnumrene er større på de nye. Nr. 1 er i lapidar på det nye. Tidsangivelsen ændres sådan, at stemplerne nu angiver det bestemte minuttal for stemplingen og ikke som de gamle i totimers intervaller. Diametrene af stemplerne er de samme: 27 mm., men broens højde i de nye er 8,5 mm. Stemplet med kransnummer 1 anvendes fremdeles, mens stemplet med kransnummer 2 erstattes i sommeren 1972 med et nyt brotypestempel, der ligeledes får kransnummer 2. Stemplet har en diameter på 29 mm, og broen er 10 mm. høj. Bogstaver og tal er af slankere typer.

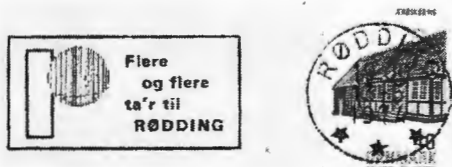

Endelig fik Rødning tildelt et hidtil sidste bro-stempel med kransnummer 3. Dette stempel toges i brug 19. oktober 1974, netop på den første udstillingsdag af Rødning og omegns frimærkeklubs udstilling på Hotel Rødning. Stemplet har en diameter på 29 mm og broens højde er 9,7 mm. og bærer i øvrigt samme præg, som det foregående med kransnummer 2.

I begyndelsen af 1965 tildeltes Rødding postkontor en stemplingsmaskine af typen "International Postal Supply" (I.P.S.) og et tilhørende stempel. Dette havde 4 højrevendte bølgelinier og i venstre side et 2-rings hovede med RØDDING i lapidar, i bunden tre ens stjerner. Stemplets diametreer: 23/14 mm. Stemplet var kun i brug i ca. 5 år. Klager fra filatelisterne over, at de højrevendte bølgelinier kom til at skæmme frimærkerne uforholdsmæssigt, førte til, at også Rødding fik en ny stemplingsmaskine af typen "Secap" omkring sommeren 1969. Den første afstempling i det til rådighed stående materiale her er dateret 30/9-1969. Stemplet har 5 venstrevendte bølgelinier og en-rings stempel med RØDDING i lapidar. I bunden sidder 3 lige store stjerner. Ringens diameter er 24 mm.

I efteråret 1964 forespurgte initiativrådet i Rødding postvæsenet om muligheden for at få en reklamekliche indsat i stemplet. Men først den 13. maj 1974 tog man den første og hidtil eneste reklamekliche i brug. Den fik indgraveret i lapidar et stiliseret r og et slogan, hentet fra en reklamer for at trække flere kunder til byen: "FLERE OG FLERE TA'R TIL RØDDING".

Den 4. marts 1899 åbnedes en postførende jernbanerute mellem Vojens og Rødding. Bureaust fik tildelt stempler af den sædvanlige tyske butovale type, som var i brug frem til genforeningen i 1920. Ruten fortsatte under dansk administration med stempel af brotypen.

Tilbage står kun at nævne et stempel-essay fra 1939. Det blev fremstillet i anledning af en international messe, der var planlagt til afholdelse i Rødding i oktober måned. Den blev dog aflyst på grund af krigsudbruddet i begyndelsen af september, og stemplet kom aldrig i brug.

1. april 1973 omdannes Rødning postkontor til en postekspedition under Vejen Postkontor. Postnummer 6630 forbliver uændret.

1. november 1970 omdannedes Sønder Hygum postekspedition til brevsamlingssted under Rødning postkontor, hvilket medførte, at posten fra området skulle postbehandles og stemples i Rødning. Det tilsvarende skete for Jels postekspeditions vedkommende den 1. april 1974 og for Øster Lindets vedkommende den 1. april 1976. Pr 1. september i år blev Lintrup postekspedition omdannet til indleveringspostekspedition uden omdeling for en toårig forsøgsperiode. Omdelingen sker for fremtiden fra Rødning postekspedition. Lintrups poststempel vil fortsat være i uændret brug i forsøgsperioden. Lintrup er det 4. sted, hvor forsøgsordningen er indført. Jels har senere fået et brevsamlingssteds-stempel tildelt.

Dermed er Rødning postekspeditions område godt på vej til at være identisk med kommunens hele areal. Tilbag af planen om at få samlet hele kommunens areal samlet under Rødning-postbesøgelse står kun Skodborg postekspedition, der står direkte under Vejen postkontor og Brændstrup, der er brevsamlingssted under Gram postekspedition.

RØDDING
POSTEKSP. O

- 1 JUNI 1973

6630

RØDDING
POSTEKSP. □

- 1 JUNI 1973

6630

Frimenighedspræst

Niels Gårdhus

6630 RØDDING

RØDDING1
POSTEKSP. ★

- 1 JUNI 1973

6630

Når et posthus omdannes til postekspedition ændres dagstemplet ikke, men de kontorstempler, der bl.a. kommer publikum i hænde på kvitteringer og lignende, må erstattes med nye, som det ses på kuverten herover. Da Rødning 1. april omdannedes havde man imidlertid ikke fået disse stempler, der først kom i brug netop d. 1. juni 1973.

NIELS GÅRDHUS.

RØDDING OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB

er en ganske lille klub med kun omkring 25 medlemmer, der dog gennem de 15 år, klubben har eksisteret, har arbejdet ganske energisk. I det daglige har man lagt stor vægt på at leve med hinanden på det jævne, så ingen har skullet føle sig overset. Det er nok en væsentlig ting, hvis man ønsker et godt kammeratskab opelsket, og det har Rødding-klubbens medlemmer hele tiden sat ind på at fastholde. Den lille klub har her givetvis en fordel fremfor den store, også når det gælder om at sluse ny ungdom ind i rækkerne. Vore unge har efter deres egen time fået lov til at sidde med ved bordet for at høre, se og opleve sammen med de voksne.

De 15 år har også fremelsket ikke så få, der har fået mod på at udstille i betydeligt omfang på både klub- og landsudstillinger. Vi har søgt at holde igen på konkurrencementaliteten til fordel for at understrege, at vi ønsker at være fælles om at højne filatelen.

Mange gode aftener ligger imellem hin aften i 1968, da klubben blev stiftet, og stor indsats er ydet af medlemmerne på en række områder. Der har været megen lydhørhed, når opgaverne skulle løses. Derfor råder vi f. eks. over den rammemængde, der er nødvendig for at kunne stable den udstilling på benene, som vi alle i klubben i øjeblikket er stærkt engagerede i forarbejdet med.

Vi håber derfor, at opgaven må lykkes, og at den må bære frugt i fornyet tilgang af medlemmer, som kan gå videre med nogle af de filatelistiske opgaver, der stadigvæk ligger uløste foran os, vise resultaterne frem og medvirke inspirerende i det store fællesskab med ligesindede frimærkefolk i vort land, for også der at opleve det gode kammeratskab, som altid er nødvendig, samt den glæde, der gør, at man finder på at bruge sin tid på de ting, der nu engang er frimærkesamlerens store interesse.

RØDDING OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB

har i øjeblikket følgende bestyrelse:

Enevold Birk, ARNUM.

Erik Jacobsen, RØDDING, NÆSTFORMAND.

Valdemar Jensen, BRØSTRUP, KASSERER.

Henning Mønster, JELS, SEKRETÆR.

Poul Ruberg, JELS, FORMAND.

Klubben samles sæsonen igennem i velegnede mødelokaler på
RØDDING FRISKOLE, TINGVEJ 8, RØDDING.

RØDDING OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB

har i sin 15-årige beståen gennemført tre udstillinger før den, som nu står for døren, alle tre under samme formand, Carlo Sørensen, der desværre på grund af sygdom har måttet sige sit formandsskab fra ved dette års begyndelse.

Den første udstilling blev afholdt på Hotel Rødding 18/19 marts 1972 under meget primitive forhold, uden udstillingsrammer, blot med plancherne udlagt på bordplader. Derpå tog klubbens medlemmer fat på selv at fremstille rammer, så man allerede ved næste udstilling, ligeledes på Hotel Rødding kunne tage rammer i brug. Denne udstilling afholdtes i dagene 19/20 oktober 1972.

Igen 19 og 20. oktober 1978 gik man i gang, nu med en noget større udstilling og denne gang på Rødding Højskole, hvor også den nuværende udstilling finder sted i dejlige og passende omgivelser. Når det nu går løs i dagene 22. og 23. oktober, er det den største opgave og udfordring, vi er gået i gang med. Der oprettes en række handlerstande, en officiel jury vil bedømme de udstillede samlinger, og dertil føjes en række aktiviteter, vi ikke før har prøvet kræfter med. Vi håber derfor nu på, at det så nogenlunde vil lykkes os at leve op til de krav, vi har stillet os selv.

Dommerjuryen, som Danmarks Filatelistforbund venligst har stillet til vor rådighed, har følgende sammensætning:

V. MØLLER NIELSEN, KOLDING (JURYFORMAND)

P. FABRICIUS JENSEN, HADERSLEV

JACQUES HERMANN, VALBY

N. C. BRUUN-NIELSEN, ESBJERG.

Konsulent for udstillingen: LEON LARSEN, ESBJERG.

RØDDING OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUBS

bestyrelse har, udover at det selv er fuldt engageret med udstillingsarrangementet, uddelegeret følgende medlemmer særlige opgaver:

NIELS SELMANN: udstillingens regnskab.

H.E. MADSEN: kopiering af materialer og bulletin.

NIS TIMMERMAN: udstillingsmateriel og transport.

NIELS GÅRDHUS: ledelse og katalog.

Derudover er ALLE klubbens medlemmer sat i arbejde.

PROGRAM .

LØRDAG DEN 22. OKTOBER.

10: RECEPTION.

11: UDS STILLINGEN ÅRNES AF BORGMESTER GUNNAR JUUL, RØDDING.

13³⁰: DSSF - FRIMÆRKEAUKTION.

14: RUNDVISNING: DANMARKS 1.HØJSKOLE BESES I HISTORISK SAMMENHÆNG.

15³⁰: LYSBILLEDFOREDRAG OM PLADEFEJL I DANSKE FRIMÆRKER (VEJLE-OPTAGELSER).

17³⁰: UDS STILLINGEN LUKKES

19: KAMMERATSKABSÅFTEN MED SAMVÆR I UDS STILLINGSLOKALERNE.

SPISNING KRITIK AF UDS STILLINGEN, REVY, FORSKELLIG UNDERHOLDNING,
DANS.

SØNDAG DEN 23. OKTOBER.

10: UDS STILLINGEN GENÅRNES.

13³⁰: DSSF - FRIMÆRKEAUKTION.

15³⁰: LYSBILLEDFOREDRAG: "KONGEÅGRÆNSSENS FILATELI" (NIELS GÅRDHUS)

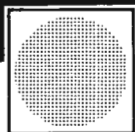
16³⁰: NÅLE- OG PRÆMIEUDDELING.

17: UDS STILLINGEN LUKKES.

N.B.: HUSK TILMELDING TIL FESTAFTENEN DEN 22. OKTOBER.

(sidste frist for tilmelding: 15/10-1983).

Vi er det
lokale
.....
pengeinstitut!

**SPAREKASSEN
RØDDING**

LAD DEM IKKE FUPPE!

ER DE "FORSIKRET" MOD USOLIDE HANDELSFORBINDELSER?

HER ER DERES MODTRÆK:

- Inddrivelse af udvalg og tilgodehavender m.m.
- Advarselsregister over usolide frimærke- og møntforbindelser.
- Kyndig bistand og rådgivning omkring handelsforbindelser.

Nærmere oplysninger mod svarporto...

HENRIK AGER
NORDLANDSVEJ 42
DK-7100 VEJLE
DANMARK
TLF.: 05-83 94 89